

ACC. N:R. 5786

Landskap: Smål. Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: S. Möre Adress: Gårdby
 Socken: Mortorp Berättat av: upptecknaren
 Uppteckningsår: 1938 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

UR ARBETSLIVET

(Jordbruksarbete)

Innehåll.

	sid.
Långrotsbränning	2
Med kor som dragare	7
Potatissättning	9

Med 3 foton

10 s.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5786

Landskap: Småland Uppptecknat av: Lage Nilsson
Härad: S. Möre Adress: Gårdby
Socken: Mortorp Berättat av: upptecknaren
Upppteckningsår: 1938 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

LÅNGROTSBRÄNNING

Jag cyklade i dag - det är den 28 april - på en liten skogsväg från Mortorp upp till Nävraverka i Mortorp socken, för att fara till mina båda meddelare August och Manda Johansson i Nävraverka.

På en liten åker invid vägen dit upp har jag tidigare sett att där har legat ett par rader av små högar med långrot, det är vitrotsrötter och revor av torr vitrot, som lägges i stackar på åkrarna, då man försöker utrota vitroten där.

När jag for förbi här i går, var en ung kvinna - hennes namn är Annie Niklasson - i gång med att lägga i hop de sista av långrotshögarna. Hon bor i den lilla lägenheten vid södra sidan om gatan här, dit åkern tydligen hör.

I dag blåste det litet frisk bris från öster, och hon höll nu

ACC. N:R. 5786

Landskap: Småland
 Härad: S. Møre
 Socken: Mörtnarp
 Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: Lage Nilsson
 Adress: Gårdby
 Berättat av: upptecknaren
 Född år i

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

3



Långrotsbränning. Text å härslutna sidor
 L.N. foto 1938

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 5786

Landskap: Småland. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: S. Möre Adress: Gårdby
Socken: Mortorp Berättat av: upptecknaren
Uppteckningsår: 1938 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

LÅNGROTSBRÄNNING

2

på med att bränna de där högarna.

Hon hade redan bränt de fyra östligaste och satte nu fyr på fler och fler. Hon tog den i följd västerut allteftersom de låg på åkern. Det brann någorlunda i långroten. För det har varit torrt väder och här har inte kommit regn på länge.

Med en grep skakade hon upp rötterna, så att jorden föll ifrån dem, och hon lade sedan det som hon hade skakat ur, på de brinnande delarna av sina högar.

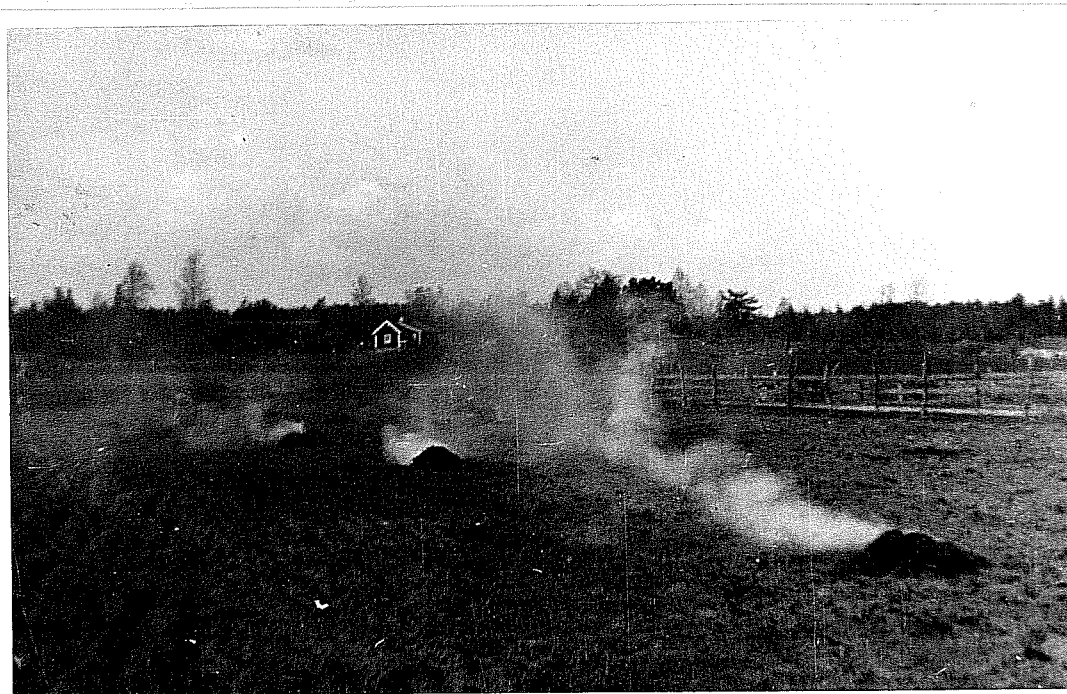
Hon hade räfsat ihop högarna genom att räfsa åkern med en handräfsa - sade hon. Och på denna del av stycket skulle man sedan så foderrötter. Det var på ungefär halva åkern, som hon ville kuva långroten. På den andra hälften skulle man sätta po-

ACC. N:R. 5786

Landskap: Småland
Härad: S. Møre
Socken: Morfors
Uppteckningsår: 1938
Upptecknat av: Lage Nilsson
Adress: Gårdby
Berättat av: upptecknaren
Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5



Långrot brännes. Text å närslutna sidor
L.N. foto 1938

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

5786

Landskap: Smål. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: S. Möre Adress: Gårdby
Socken: Mortorp Berättat av: upptecknaren
Uppteckningsår: 1938 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

LÅNGROTSBRÄNNING

3

tatis, och för potatisens räkning anses det inte vara nödvändigt att man gör sig lika noga med utrotningen av långroten.

Annie Niklasson var klädd i en enfärgad yllekofta i någon blå färg. Hon hade ett par bra nog slitna - lätta - trätofflor och vidare en mörk baskermössa; ordentligt klädd med hela både strumpor, och så vitt man vet, andra plagg.

Två foton!

ACC. N:R. 5786

Landskap: Smål. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: S. Möre Adress: Gårdby
Socken: Mortorp Berättat av: upptecknaren
Uppteckningsår: 1938 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

MED KOR SOM DRAGARE

När jag kom tillbaka från Nävraverka (jfr ovan!) fotograferade jag en lägenhetsägare John Andersson och hans kor. Han körde en sladd på en liten åker invid sitt hem. Den körde han med sina två kor, ett par 7 - 8 års mjölkkor. Det är sällan man ser någon som kör med kor här på trakten.

På Anderssons kläder, t.ex. hans störlväst och hans läderstövlar, tilldrog sig påsatta stora lappar uppmärksamheten.

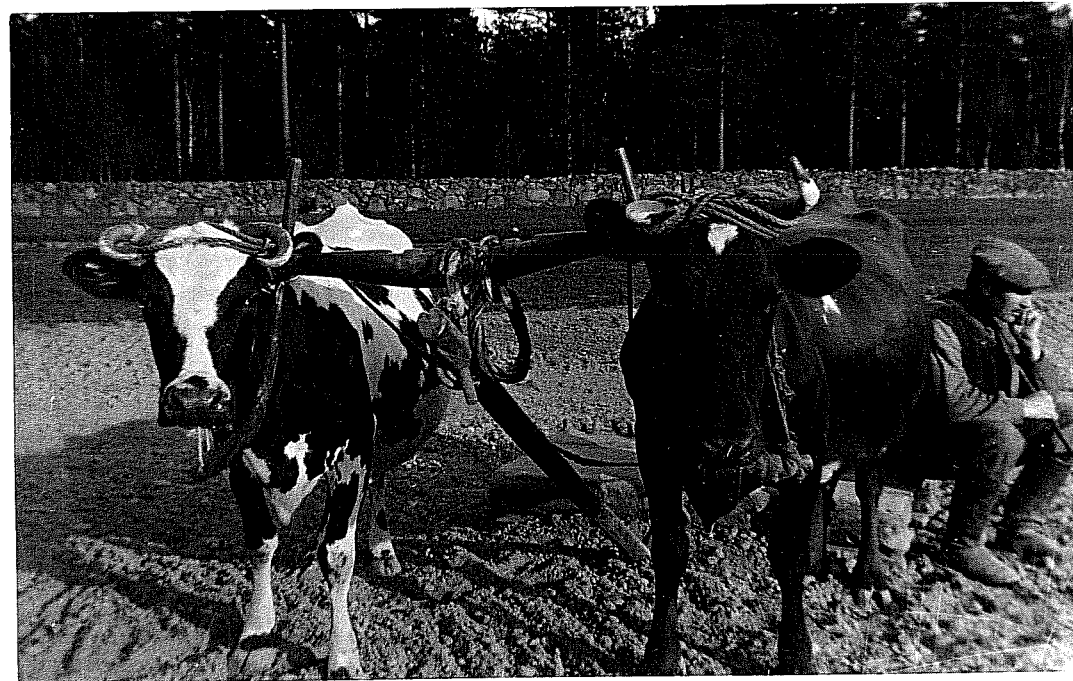
Dräkten, d.v.s. stängen som korna drar sladden i, var hängd vid oket med en ögla av en björkvidja. Bredvid denna hängde det också en annan likadan vidjehank i oket. Denna hängde där för att vara i reserv - för att tagas i bruk om den första skulle gå sönder. - Se bifogat foto.

ACC. N:R. 5786

Landskap: Smål. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: S. Møre Adress: Gäddby
Socken: Morfors Berättat av: upptecknaren
Uppteckningsår: 1939 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8



Med kor som dragare. L. N. foto 1938

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5786

Landskap: Smål. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: S. Möre Adress: Gårdby
Socken: Mortorp Berättat av: upptecknaren
Uppteckningsår: 1938 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

POTATISSÄTTNING

Man har satt potatis på gården där jag bor - på ett litet stycke utom gårdsplanen, litet potatis som en arbetare på gården, Henning Göransson, skall ha för sin och sin familjs egen räkning.

När jag var där nyss och tittade på, såg jag att man sätter potatis här alldeles på samma sätt, som jag förut känner till från Öland. Man går vid sidan av fåren och plockar ut dem. Man tar så många som man får rum med i handen på en gång, och släpper sedan ett och ett i fåren. Magnusson - som är arrendatorn på prästgårdsbostället, vilket det här är fråga om - körde ådert, och Henning Göransson och fru Göransson "satte". Fru Göransson bar potatisen med sig i en enkorg, som var nära nog så stor som en skäppenkorg, och Göransson bar sina i ett förkläde, som var å-

ACC. N:R. 5786

Landskap: Smål. Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: S. Möre Adress: Gårdby
 Socken: Mortorp Berättat av: upptecknaren
 Uppteckningsår: 1938 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

POTATISSÄTTNING

2

stadkommet på så sätt att han bundit en säck framför sig.

Jag vill som en anmärkn. nämna att jag (1933) iakttog att i Västergötland l ä g g e r man potatisen - som det heter där. Genom att plocka ut dem i nederkanten av den uppkörda fåran, ett och ett. Man böjer sig då ner för var gång, och stoppar in potatiset en liten smula i jorden. Enligt uppgift där, gör man så för att potatisen inte skall komma alldeles nere på botten av fåran. Och på Gottland (Follingbo sn, nära Visby, år 1937) går man rakt fram i fåran, och kastar ut potatis efter potatis framför sig, och trampar på de utplockade potatisen alltefter som man går framåt - för att de skall komma så djupt ner som möjligt. Man använder samma slags årder i såväl Småland, Västergötland, som på Gottland.